

Uchwała Nr 1/2018

**Rady do spraw Rolnictwa Ekologicznego
z dnia 26 stycznia 2018 roku**

w sprawie wystosowania prośby do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o stworzenie podstaw prawnych w celu usprawnienia systemu kontroli oraz ułatwienia funkcjonowania producentom rolnictwa ekologicznego.

Na podstawie § 2 pkt 1 zarządzenia nr 19 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie powołania Rady do spraw Rolnictwa Ekologicznego, z późniejszymi zmianami, Rada postanawia, co następuje:

§ 1.

Rada przyjmuje stanowisko w sprawie

wystosowania prośby do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o stworzenie podstaw prawnych w celu usprawnienia systemu kontroli oraz ułatwienia funkcjonowania producentom rolnictwa ekologicznego,

stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący Rady do spraw Rolnictwa Ekologicznego

Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego zwraca się z prośbą do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o *stworzenie podstaw prawnych w celu usprawnienia systemu kontroli oraz ułatwienia funkcjonowania producentom rolnictwa ekologicznego.*

Uzasadnienie

Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego po dyskusji nad modelem kontroli w systemie rolnictwa ekologicznego wypracowała stanowisko w sprawie potrzeby wdrożenia zmian strukturalnych kontroli oraz stworzenia transparentnych warunków dla wszystkich uczestników systemu rolnictwa ekologicznego. Osiągnięcie takiego efektu jest możliwe poprzez modyfikacje podstaw prawnych, które spowodują, że warunki kontroli będą jasne i przejrzyste zarówno dla jednostek certyfikujących, jak i kontrolowanych podmiotów. Obecnie sposób działania upoważnionych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jednostek certyfikujących nakłada na nie bardzo duży pakiet zadań, związanych z raportowaniem do ARiMR i innych organów danych, które po przeanalizowaniu, służą do prowadzenia statutowych działań tych organów państwa. Są to zadania, które w systemie kontroli zajmują jednostkom znaczną część czasu, poświęcanego na jedną jednostkę kontrolną oraz daleko wykraczają poza zakres udzielonego jednostkom upoważnienia. W innych krajach UE przyjęto model delegowania przez agencje płatnicze zadań do podmiotów, które wykonują usługę na rzecz agencji na określonych zasadach oraz w formie dogodnej dla agencji i usługobiorcy. Należy rozważyć model, który będzie najbardziej sprawdzalny w warunkach polskich oraz ograniczyć dociążanie jednostek zadaniami, które de facto należą do ARiMR.

Rada popiera stanowisko, że niektóre obszary powodują trudności w bieżącym działaniu zarówno jednostek, jak i producentów ekologicznych, np.:

- ▶ niestabilne, różne interpretacje przepisów - inspekcje (różne stanowiska w podobnych lub takich samych sprawach w poszczególnych województwach), agencje (różne stanowiska w poszczególnych województwach, powiatach, MRiRW, PCA),
- ▶ szereg wymogów dotyczących płatności zmienianych co roku lub w trakcie roku,
- ▶ różne podejście jednostek certyfikacyjnych do tych samych zagadnień,
- ▶ brak wspólnej, jednolitej dokumentacji,
- ▶ brak **jednolitej, wieloletniej polityki Państwa** w obszarze działania systemu rolnictwa ekologicznego.

W systemie certyfikacji przez ostatnie lata nagromadziło się zbyt dużo tymczasowych rozwiązań, które przyszedł czas zmienić i zastąpić trwałym, usystematyzowanym proceduralnie postępowaniem oraz wyeliminowaniem rozwiązań, które nie sprawdziły się.

Część jednostek certyfikujących popiera i chce włączyć się w prace nad nowelizacją Ustawy o rolnictwie ekologicznym, żywiąc nadzieję na powstanie jasnych i przejrzystych zapisów porządkujących prace jednostek, m.in.

- 1) odbiurokratyzować pewne obszary kontroli, np.:
 - ▶ znieść egzaminy na inspektora (jedyne kraj w UE, w którym taki egzamin występuje, zapisy prawne obecne powodują brak możliwości zatrudniania pracowników w czasie dogodnym dla pracodawcy, pracodawca mało konkurencyjny w stosunku do innych sfer gospodarki, egzamin w opinii jednostek nie wnosi wartości dodanej, nie usprawnia systemu kontroli a wręcz komplikuje),
 - ▶ opracować wspólną, jednolitą dokumentację,
 - ▶ proceduralnie ujednolicić postępowanie jednostek certyfikujących, przy zachowaniu ich odrębności działania,
 - ▶ po wprowadzeniu transparentnych i trwałych zmian w przepisach, wyeliminować wytyczne, które są interpretacją prawa, wykonywaną w dowolnym czasie procesu.
- 2) zmiana sposobu sprawowania funkcjonowania nadzoru nad jednostkami certyfikującymi - z funkcji kontroli na funkcję koordynacji.
- 3) zbudować system elektroniczny zarządzania kontrolą w Polsce (jednolite dane, jednolite słowniki, jednolite certyfikaty, miejsce na publikacje certyfikatów).